

ПРЕПОРУКЕ ЗА ЕФИКАСНИЈУ ИЗРАДУ ДИПЛОМСКОГ РАДА

Чињеница је да су студенти при изради дипломских радова по правилу у временском заостатку. Као што обично бива при томе се праве „погрешни” кораци који процес израде дипломског рада додатно могу да учине неефикасним. Иако је одговарајућим актима Факултета техничких наука (Статут и Правилник о изради дипломских радова) регулисан процес израде дипломских радова, наставници и студенти овом послу најчешће приступају *ad hoc* тако да на крају може да дође до неспоразума у завршној фази рада. Имајући то у виду одлучио сам да студентима, путем овог текста, пружим неке препоруке, које би требало да смање вероватноћу појаве проблема током израде дипломског рада. Ове поруке не треба сматрати официјелним, већ пре свега као савет наставника, који је био у прилици да заједно са студентима решава значајан низ организационих проблема током руковођења изработом већег броја дипломских радова.

1. Према актима Факултета техничких наука студент може да пријави израду дипломског рада у тренутку када су му остала највише 2 (два) неположена испита. У принципу студент може у договору са наставником код кога је изабрао да ради дипломски рад, да започне и раније израду свог дипломског рада. Коју ће опцију изабрати студент зависи од много фактора, али првенствено од спремности студента да се свим активностима посвети максимално.
2. У принципу дипломски треба да се уради у периоду од 3 (три) месеца. Ја се лично трудим да студентима обезбедим услове да у том периоду заиста и заврше све послове око израде дипломског рада. Да се не би дошло у ситуацију да се прекорачи овај период од три месеца препоручујем да се пријава дипломског рада изврши у тренутку када је сасвим извесно да ће се израда дипломског рада завршити у кратком временском периоду (у року од највише месец дана).

Врло често се дешава да студенти забораве да пријаве дипломски испит, што се констатује, када је дипломски рад већ написан и укоричен и у договору са наставником одређен и датум одбране. Иако ситуација може да буде непријатна, али не и непремостива, додатни проблем може да се јави ако се приликом провере испуњености услова за одбрану дипломског рада од стране Студентске службе констатује да студент у свом досијеу има неуписане оцене. То по правилу захтева обраћање професору који то није урадио и потенцијално непријатне ситуације и за студента и за професора. Да би се ово избегло саветујем студенте да:

1. На почетку израде дипломског рада у Студентској служби провере статус уписа оцена у досије да би могли да благовремено реагују у случају да неке оцене нису унете.
2. Благовремено пријаве израду дипломског рада у Студентској служби и том приликом се информишу о својим обавезама у току израде дипломског рада односно његовој одбрани.

Да бих олакшао процес израде дипломског рада студенти који дипломски рад реализују под мојим менторством, поред овог текста на располагању имају и **Упутство**

за израду дипломског рада, које садржи приказ структуре и стила писања текста дипломског рада. Пошто већина студента ипак не прочита ово Упутство поновићу пар основних захтева којих се студенти по правилу не придржавају.

1. Рад се пише **ћириличним** писмом, што је законска обавеза;
2. Текст треба писати **безлично**. Већина студената се одлучује за писање у **првом лицу множине** иако није ретко да се користи и **прво лице једнине**. Пошто се наставнику обично на увид стави комплетан текст и то по правилу у „временском теснацу“ обично нема времена да се ово отклони тако да следе примедбе од стране чланова Комисије за одбрану рада;
3. За цртање се често користи опција Draw у Word – у што је веома незгодно код уређивања текста, па се тиме непотребно губи на ефикасности у обради текстуалног дела рада. Моја препорука је да слике које се „убацују“ у текст буду у JPEG формату, чиме ће се значајно олакшати њихово размештање на жељену локацију.

Студенти на располагању имају и Word „шаблоне“ (Template) који знатно олакшавају само писање, јер се у њима налазе предефинисани формати за различите типове параграфа који се најчешће користе при писању дипломских радова.

Пошто се поједини узуси израде дипломских радова динамички мењају ове препоруке биће правовремено ажуриране, а очекујем и од студената да ми својим коментарима и искуством при изради дипломских радова помогну да дођемо до једне стандардне форме текста која ће нас у потпуности репрезентовати

У Чачку, 15. октобра 2013. године

проф. др Синиша Ранђић